

GENLERİMİZ KİŞİLİKLERİMİZ

BENZERLİKLERİMİZ
FARKLILIKLARIMIZ

Dr.Nazan Aydın

KİŞİLİK

MİZAÇ
(huy)

KARAKTER

Marie Skłodowska (MARIE CURIE)
1867-1934

Nastasya- Roxelanne (HÜRREM SULTAN)
1506 - 1558

BENZERLİKLERİ

***Polonya *Slav kökeni**

Anneden ayrılış

İlk aşkta hüsrân

Vatandan ayrılma zorunluluğu

Okuma aşkı

zeka

ilkler

çocukları

FARKLILIKLARI

***gurur-alçakgönüllülük**

Sefalet- safahat

Özgürlük-kölelik

Hırs* azim

Bencillik- yardımseverlik

Gösteriş-sadelik

Mohandas Karamchand Gandhi

(MAHATMA GANDHI)
(1869 - 1948)

Ernesto Guevara de la Serna

(CHE GUEVARA)
1928-1967

BENZERLİKLERİ

devrimci

Lider

Soylu aile

Anneye benzerlik

Yüksek öğrenim

Meslek dışı çalışma

Okuma tutkusu

Bedensel rahatsızlıklar

Haksızlıkla mücadele

Ülkeleri dışında mücadele

İnsanlığa hizmet

Maddiyata ve ünvana önem vermeme

Mücadele azmi

HAZİN SON

FARKLILIKLARI

çocukluk dönemi

Dindar-materyalist

Pasifist- şiddet yanlısı

Çileci-

Evlilik yaşantısı

Teknoloji karşıtlığı-

Kişilik

Yenilik Arayışı (Novelty Seeking)

Risk almak için isteklilik ♪
yeni tecrübeler ve duygular arama♪
Kolay heyecana kapılma♪
Düşünmeden hareket etme♪
Aşırılık ve düzensizlik♪
Çekingen olmama♪

Fiziksel heyecan arama, paraşütle atlama, ♪
sörf yapma, dağa tırmanma

kayak öğretmeni, komando,
borsa tellalı, pilot, itfaiyeci, mit görevlisi

Voleybol oynama, yürüyüş yapma ♪
itaatkar, dakik, sağduyulu, tutumlu, düşünceli,
sakin, ♪

muhasebeci, kütüphaneci, editör,
bilgisayar programcılığı

özdeyişleri

Hızlı yaşa, genç öl

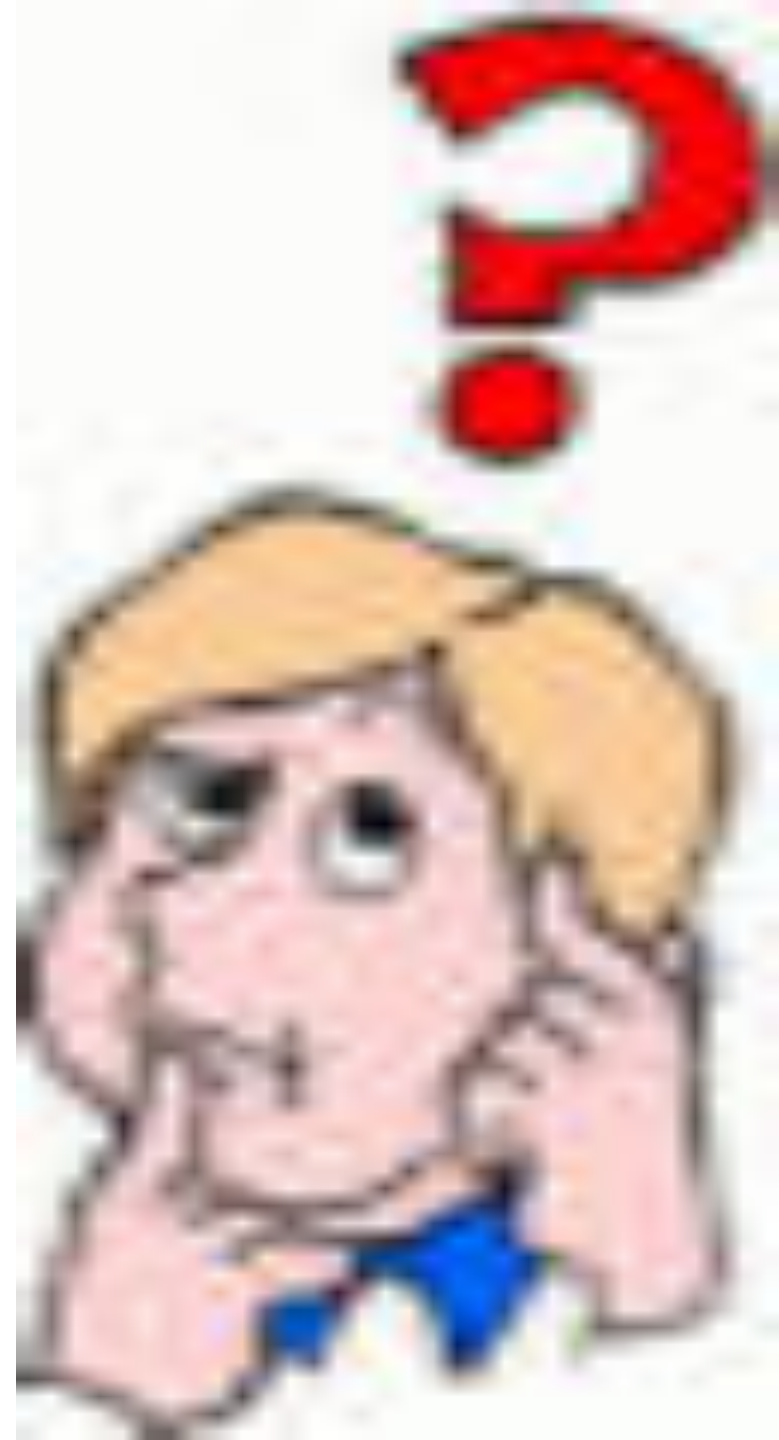
Erken yat, erken kalk

- Bazı insanları paraşütçü ve diğerklerini kütüphaneci yapan bir açma kapama anahtarı (heyecan arama geni) var mıdır?

Dr.Nazan Aydın

ZEVK KİMYASALI: DOPAMİN

DRD4 ekson III 48 baz çifti tekrar sayısındaki farklılıkların: 2-5 tekrarlı olanlar (kısa allelli), 6-8 tekrarlı olanlar (uzun allelli) olarak adlandırılmıştır. Uzun allelere(L) sahip bireyler daha yüksek yenilik arayışı skorlarına sahip

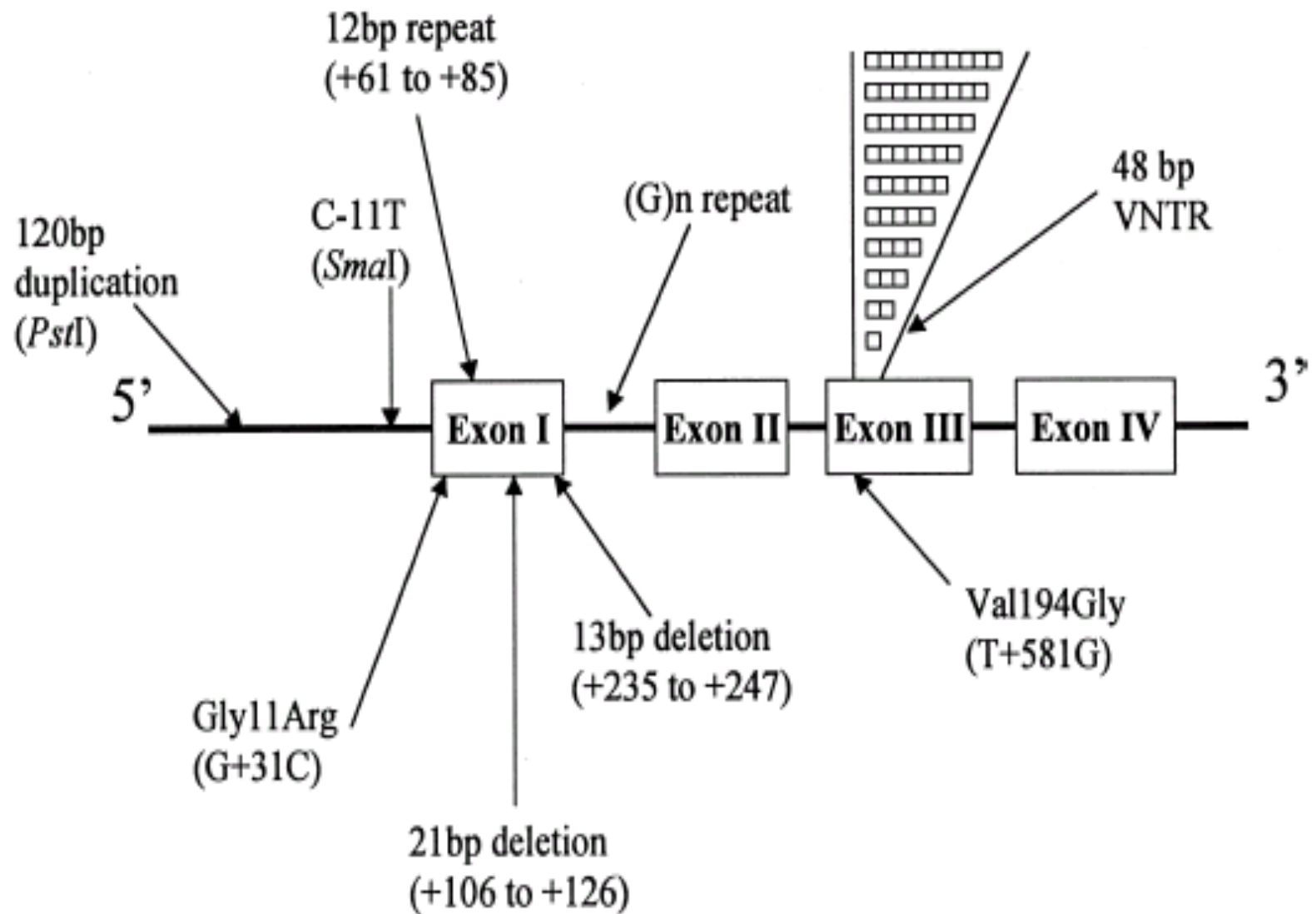

Diagram of *DRD4* gene with polymorphic sites. *DRD4* has four exons (I–IV) and nine polymorphisms have been identified; nucleotide positions of polymorphisms are given in brackets .

Zarardan Kaçınma (Harmful Avoidance)

**karamsarlık
endişelilik,
belirsizlik korkusu,
yabancılardan çekinme, utanma
Eleştiriye hassas
çabuk yorulma gibi pasif kaçınma
davranışları**

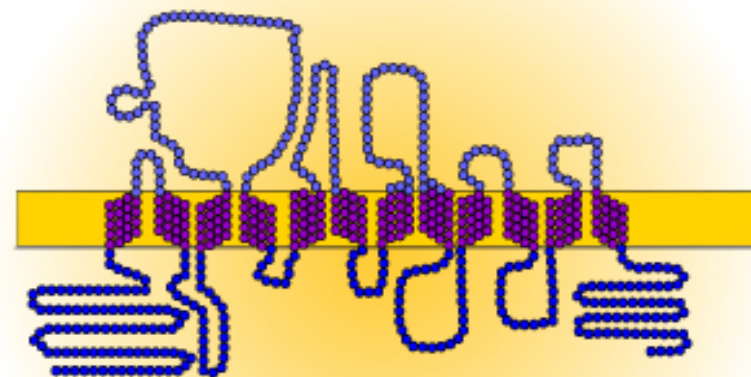
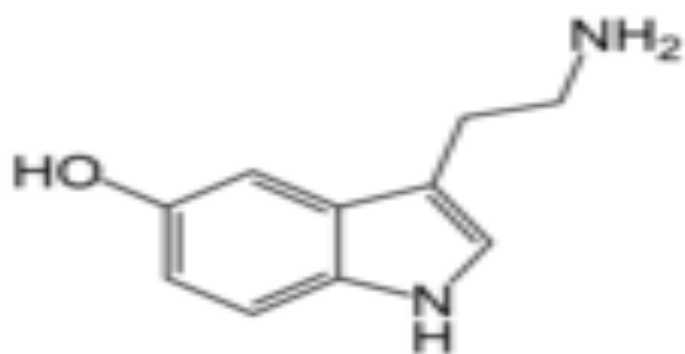
Hassas, korkan, çekingen, gergin ve çok sinirli,
endişeli, huzursuz , **felaket tellalı**

**halkla daimi bir temas gerektiren meslekler,
Bitmez tükenmez bir neşelilik gerektiren mesleklerden
uzak durma**

Dr.Nazan Aydın

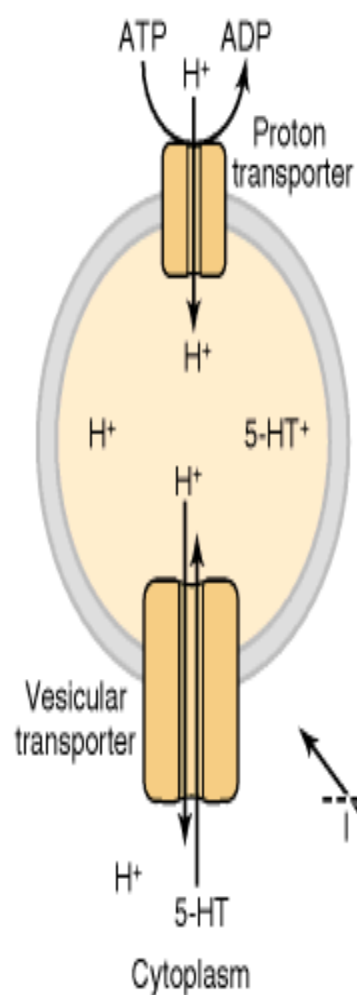
Çekingen olmayan, soğukkanlı, kaygısız, atılgan ve
korkusuz, diğer insanlarla tanışmaktan zevk alır,
değişikliklere iyi adapte olur, iyimser, dinamik, canlı
hayat dolu insanlar, ♪

**satış elemanı, kasiyer, halka ilişkiler
uzmanı, sağlık görevlisi
(RAHAT İNSAN-dünya yansa umurunda değil)**

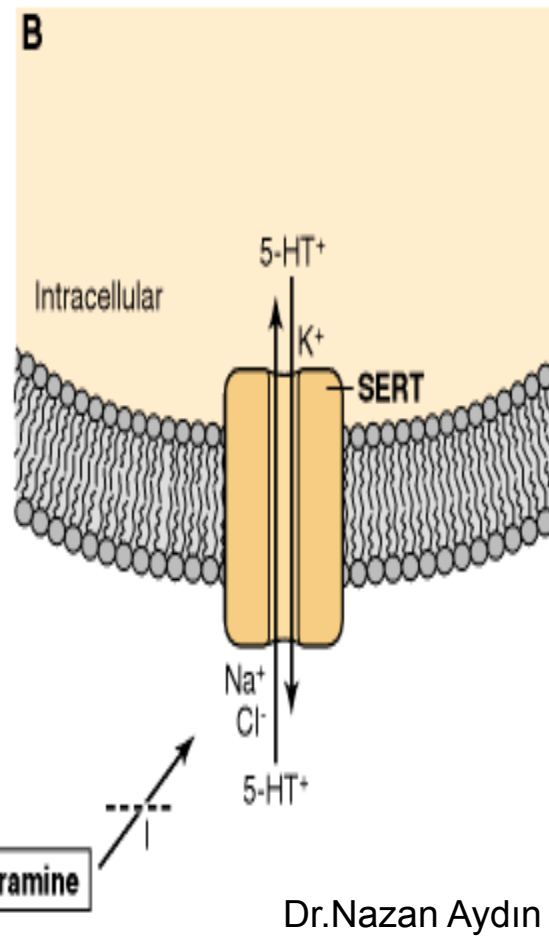

The 12 membrane-spanning human serotonin transporter

A

B

Dr.Nazan Aydın

Ödül Bağımlılığı (Reward Dependence)

**duygusallık,
sosyal bağlanma ve
başkalarının onayına
bağımlılık**

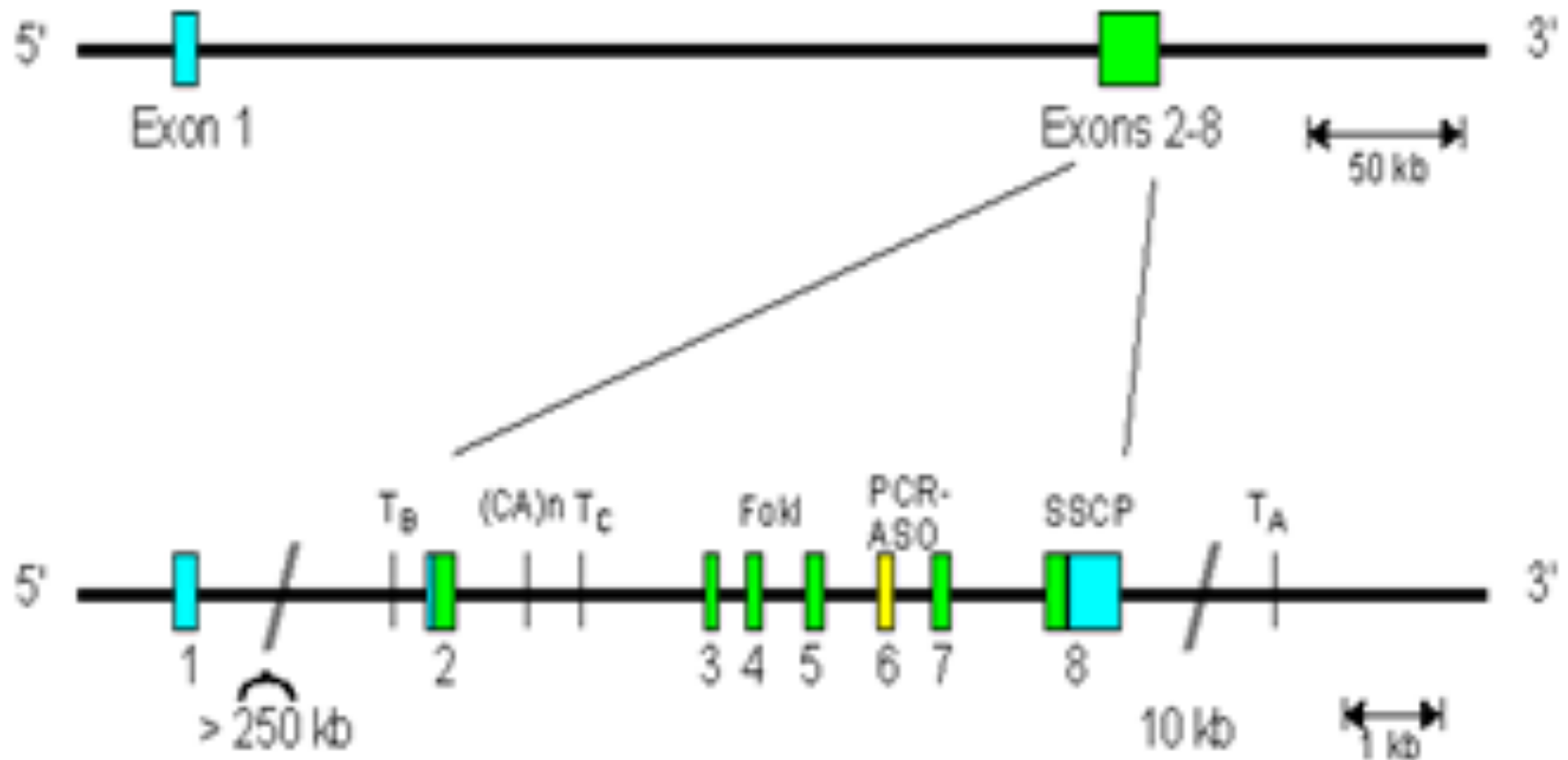
**aşırı duygusal, sevecen, ılımlı, sosyal, etki altında kalan
Aile bireyleri yada yakınlarından ayrılamama (Yapışıklık)
Çevresindeki insanların onayına sürekli ihtiyaç (bağımlılık)**

**Katılık
uzaklık soğukluk
bağımsızlık**

- DRD4 ve DRD2 polimorfizmlerini birlikte inceleyen çalışmalar da yürütülmüştür.
- Yenilik arayışı üzerine DRD4 ve DRD2 polimorfizmleri arasında bir ilişki gözlenmiş ve üç DRD2 daha az sık alleli (TaqIA1, TaqIB1, and Intron6 1) ve DRD4 7 tekrarlı allelinin yenilik arayışı ile ilişkili olduğu bulunmuştur.
- DRD2 daha az sık alleli olan deneklerin dopaminerjik aktivitedeki eksiklikten dolayı ödül arayışına daha eğilimli olabileceği hipotez edilmiştir

Taq 1 A1 allele 6.6kb
 (RFLP) A2 allele 2.9-3.7kb

Sebat Etme (Persistence)

Engellenme ve yorgunluğa karşı ısrar
etme

Sebat eden bireyler insanı
engelleyen ödül yokluğu durumlarıyla
karşılaştıklarında

hatta zaman zaman bu yüzden
cezalandırılırsalar da bu davranışın
sönmesine karşı direnç sergilerler.

Bir adam vardı, suyu arıyordu. Toprağı üç kulaç, beş kulaç kazdı. Suyu bulamadı. On kulaç, onbeş kulaç kazdı. Gene suyu bulamadı.

Sonra yerin derinliklerinde kara kaya tabakalarına rastladı. Yeise düştü, gücü sona erdi.

Fakat içinden bir ses ona:

-Daha derinlere in, daha derinlere! Dedi
Daha derinlere indi ve suyu buldu

Rama Krīshna
Dr.Nazan Aydın

zor işlerin adamı, lider, önder

Ağırkanlı, üşengeç

sebatkarlık

- DRD4-VNTR 7 tekrar DAHA AZ

Karakter

İrade

İşbirliği

aşkınlık

Dr.Nazan Aydın

Karakter

İRÂDE

(SELF DIRECTIVENESS)

Kendi kendini yöneten birey,
sorumludur,
amaçları vardır,
başkalarına kaynak sağlar,
kabul edicidir
görev duygusu olan bireydir.

Karakter

İŞBİRLİĞİ (Cooperativeness)

sosyal kabul,
empati,
yararlılık,
hoşgörü
sevecenlik
ilkeli olmak

Karakter

AŞKINLIK

(Self Transendence)

Kendini aşan bireyler, yaratıcı, kendini
unutan,
inançlı,
manevi duyguları olan
ve idealist bireylerdir

KISSADAN

HİSSELER

Bir insan belli bir mizaçla doğar
ancak bu kişiliğin doğduktan sonra
bir daha asla değişemeyecek biçimde
belirlendiği anlamına gelmez.

Kişiliğin olağanüştü özelliklerinden biri hayatın meydan okuyuşlarına ve engellerine uyum sağlamadaki esnekliğidir.

Kişiliğin bu esnek yönü karakter diye tanımlanır.

Her insan hayatın her evresinde değişmek ve olgunlaşmak yeteneğine sahiptir.

Bireyler mizaçlarındaki yetersizliklere teslim olmayı yada bunların üstesinden gelmeye çalışmayı tercih edebilirler.

Onlar mizaci yeteneklerinden istifade edebilir yada bu yetenekleri atıl bırakabilirler.

Bir bebek, mizacı kesin bir biçimde şekillenmiş olarak doğmaz. Bebeğin bir mizaç edinebilmek için gerekli olan bir potansiyeli vardır.

Yetiştirilme tarzı ve eğitim gibi genetik olmayan faktörler önemli de olsa tek tek hiçbir yapı genetik yapıdan daha belirgin değildir

İnsanların farklı biçimlerde var olmalarını yalnızca genler belirlemez ama ne tür deneyimler aradığımızı belirleyip bizi davranışlarımızı şekillendirecek olan belirli çevrelerde bulunmaya iten de yine genlerdir

- Her ne kadar uyarıcılara verilen ilk tepkiler, ekseriyetle kalıtsal olarak geçen mizaç tarafından tespit edilseler de insanların bu tepkileri nasıl yorumladığı ve nasıl davrandığı edinilmiş karaktere bağlıdır.
- Bugün sahip olduğumuz avantaj genlerimizi kavrayış hızımızın artmasıdır.
- Anahtar, ***doğumdaki donanım ve sonradan eklenen yazılım*** arasındaki karşılıklı etkileşimdir

Eğer son derece yüksek yenilik arayışı seviyesine sahip birine aşık olduysanız onu değiştirebileceğiniz yada yılların onu olgunlaştırabileceği hayallerinden kurtulun, eğer erkek bungee-jumping yapmak isterse öğle yemeğini hazırlayın ve hayat sigortasını çift yaptırın, eğer kadın siz evde kalmak isterken kız arkadaşlarıyla kayağa gitmek isterse ona iyi göründüğünü söyleyin ve arabaya dek eşlik edin, eğer gitmesine izin verirsiniz geri dönmesi daha muhtemeldir

Evlilik yada arkadaşlıkta

Dr.Nazan Aydın

Çocuk yetiştirirken

Eğer son derece yüksek yenilik arayışı derecesine sahip bir çocuğunuz varsa onu değiştirebileceğiniz yada yılların onu olgunlaştırabileceği hayallerinden kurtulun,

korumak adına baskı, kısıtlamalar ve cezalar yerine denemesi için fırsat yaratın ve bu özelliğine uygun bir meslek seçiminde onu yönlendirin bu şekilde sizden uzaklaşmak yerine size daha yakınlaştığını göreceksiniz

İş yerinde

- Eğer son derece yüksek dereceye sahip bir elemanınız varsa onu değiştirebileceğiniz yada yılların onu olgunlaştırabileceği hayallerinden kurtulun,
- Onu asi ve sıradışı olduğu için eleştirmek ve cezalandırmak yerine
- Daha standart basmakalıp görevlerdense onda heyecan oluşturacak daha aktif görevler verin size **bağlılığının arttığını ve kurallara daha çok uyduğunu** göreceksiniz

Evlilik yada arkadaşlık ilişkisinde

- Eğer partneriniz zarar kaçınması için sizden daha yüksek bir seviyeye sahipse onun mutsuzluğu için kendinizi haksız bir şekilde suçlamayın,
- Sabır, övgü ve desteğinize ihtiyacı vardır
- Partneriniz hayat için sizin coşkun gayretinizi paylaşmıyorsa bu ne, onun değişmek istemediği anlamına ne de sizin kendi iyi duygularınızı bastırmanız gerektiği anlamına gelir

Çocuk yetiştirirken

- Eğer çocuğunuz zarar kaçınması için yüksek bir seviyeye sahipse onun mutsuzluğu için kendinizi haksız bir şekilde suçlamayın,
- Sabırla, övgü ve desteğinizi hissettirin
- Çocuğunuz utangaç yada çekingen ise daha fazla sorumluluk ve iş yapabilme fırsatı verin, işin sonucundan ziyade yapılmasına odaklanın ve her yaptığı olumlu eylemi övgüyle belirtin, olumsuzlukları fazla önemsemeyin ve çok sabırlı olun

İŞ yerinde

- Eğer beraber çalıştığınız kişi, zarar kaçınması için yüksek bir seviyeye sahipse onun mutsuzluğu için kendinizi haksız bir şekilde suçlamayın,
- Sabırla, övgü ve desteğinizi hissettirin
- Ona daha sorumluluk ve iş yapabilme fırsatı verin, işin sonucundan ziyade yapılmasına odaklanın ve her yaptığı olumlu eylemi övgüyle belirtin, olumsuzlukları fazla önemsemeyin ve çok sabırlı olun

Şuna inanıyorum ki, çocukların kişiliğini geliştirmek, her ana babanın kaçınılmaz görevidir. Çabalarım karşı, çocuklarım bir kusur işledilerse, bu benim kendilerine özen göstermeyişimden değildi, ana babalarının her ikisinden gelme idi. Kesin kanım budur.

Çocuğa doğuştan ana babanın, beden özellikleri kadar yaradılışları da kalıtımla geçer. Çevre büyük rol oynar, ama çocuğun yaşama atılmak için sahip olduğu ilk sermaye, ona atalarından kalmıştır. Kötü kalıtımın etkilerini başarıyla alt eden çocuklar da gördüm. Bu da saflığın, ruhun öz öğelerinden biri olmasından ileri gelmektedir.

M.K.Gandhi

(Gandhi

bir özyaşam öyküsü, 26 kasım 1925)